

Kort verslag Koplopers in Toezicht 17 september 2015

Afwezig: RIBW Groep Overijssel, Zorggroep Tellus

In de grote groep staat de vraag centraal: “wat is de nu de ambitie die hier in de lucht hangt?” Uit de groep wordt deze vraag gesteld als: “Wat is nu de essentie van goed toezicht, wat is nu je opdracht?”

Hier ontstaat een discussie over, die enerzijds gaat over menslievende (red.) zorg en hoe dat te organiseren, en wat daarin de rol van bestuur en toezicht is.

Elementen die naar voren worden gebracht zijn:

- Continuïteit, niet zozeer van de organisatie, maar van zorg. Bij de meer bevroegen bestuurders is het van belang dat het toezicht zich de vraag stelt: welke verantwoordelijkheid is er ná deze bestuurder?
- Keuzes maken in bestuurlijke dilemma's is een veelbesproken thema. Zowel bestuurders als toezichthouders haken hier op aan. Met name het dilemma tussen enerzijds kwaliteit van leven en anderzijds 'indeggedrag' wordt veel genoemd. RvT kan helpen in dilemmahantering. Van belang is daarbij dat er en gesprek ontstaat op waardenniveau.
- Regelmatig komt het voorbeeld naar voren over het koken in een kleinschalige woonvorm; dat kunnen de mensen zelf, dat is leven (met het risico dat op een dag een verzorgende een mes in haar rug krijgt). Klassieke discussie over interne en externe locus of control ontspint zich. Hierop zegt een bestuurder:

“Speak up! Het is oorverdovend stil, doe je mond open als het dringend nodig is. Vanuit de inhoud roepen, wat komt er op je af. Van Kwaliteit & Veiligheidslijstjes wordt het niet beter, daar worden toezichthouders ook mee bestookt. Van dat koken, daar wordt het beter van. Dit soort initiatieven kunnen dat doen. Petities, of weet ik wat!”

En een ander: “We moeten ons niet laten gijzelen door de Hart-van-Nederland-mentaliteit.”

Besturen, zo wordt gezegd, is niet een fatalistisch proces, de externe partijen zijn weldegelijk te beïnvloeden. Er is co-creatie mogelijk met zorgkantoren, verzekeraars, accountants en inspectie. Het is dan wel van belang om uit de 'spagaat-retoriek' te komen van onoplosbare dilemma's.

Wat betreft bestuur en toezicht: we moeten ophouden met het benoemen van de verschillen, maar op zoek gaan naar de overeenkomsten; wat bindt ons samen?

Belang van toezicht is het ondersteunen van en rugdekking geven aan het bestuur als je er van overtuigt bent dat hij of zij de goede dingen doet: “deugt het of deugt het niet?”

Thema's en vragen naar aanleiding van vorige bijeenkomst

- Wat betekent zelforganisatie voor de RvT
- Eigen verantwoordelijkheid versus Regels?

- Wat betekent vertrouwen in de Professional voor Bestuurder en Toezichthouder? *Eens zijn over waarden / je moet nabij kunnen komen*
- Van Control naar Visie en Vertrouwen: rigoureuus of stapsgewijs?
- De bedoeling versus Wet & Regelgeving
- Hoe houdbaar is het huidige Toezichtmodel? Hoe ziet het er over 5 jaar uit *Meer differentiatie, meer verbinding maatschappelijke omgeving toezicht op verschillende niveau's, governance is van ons allemaal*
- Hoe bewerkstellig je dat innovatie maatschappelijk breed gedragen wordt?
- Toezicht houden als het stormt? *Balans samenspel en rolvastheid*
- Hoe ver ga je als RvT in de Organisatie ('bemoeien')?

De groep gaat uiteen in subgroepen, met de vraag: wat is nu hier de ambitie van toezicht?

De volgende zaken worden teruggekoppeld.

Niet eenvoudig om één ambitie te formuleren, het gaat over van alles en nog wat. Belangrijke toetssteen voor bestuurder: haal ik energie uit de Raad van Toezicht, doen ze het met plezier, nemen ze hun verantwoordelijkheid? Zorgpunt daarbij is het zelfreïnigend vermogen van Raden van Toezicht: zijn ze kritisch op elkaars functioneren?

Toezicht en bestuur moeten beide om "de mens" heen worden gebouwd. Die mens heeft blijkbaar hulp nodig, daar over blijven praten; hoe kun je dat goed en passend organiseren?

Er spreekt een grote gedrevenheid van deelnemers vanuit de bedoeling van zorg. Hoe werkt dat goed? Eenvoudig organiseren, vertrouwen in professional, et cetera. Daar moeten we het samen over hebben, dezelfde waarden delen, en dat keer op keer: zitten we nog op één lijn?

Parafraze op basis van Theo Camps: vertrouwen wordt gevoed door de vraag hoe goed je elkaar kent. Je moet energie stoppen in de drijfveren.

Een andere groep heeft vijf ambitieniveau geformuleerd:

- Meer spreken over dilemma's in zorg en besturing
  - Anders nadenken over rollen en verhoudingen. De discussie die volgt is: moeten we RvT anders samenstellen? Hoe kunnen we mensen van werkvloer inzetten? Moeten we toezicht ook lager bij de werkvloer organiseren? Het zet de vraag over taken en personen op de agenda.
  - Meer maatschappelijke betrokkenheid; in gesprek gaan met stakeholders, ook met de tegenstanders.
  - Minder (interne) regelgeving
  - Inzetten van trainees in de RvT
-

Ambities op post-its

Ze zijn als volgt gerubriceerd:

Binnen: spreken over gedeelde kernwaarden; toezicht moet van (toegevoegde) waarde gevonden worden door cliënt en professional en in co-creatie plaatsvinden; minder regelgeving; creatief omgaan met bezetting en input RvT (trainees, cliënten en professionals betrekken); denken vanuit en met zorg

Grensvlak binnen/buiten: spreken over bestuurlijke dilemma's en tot keuzes komen; de binnenwereld afschermen voor de buitenwereld (rugdekking geven).

Buiten: In gesprek gaan met maatschappelijke partners, de buitenwereld beïnvloeden; minder regelgeving

Schema integrale praktijk van toezicht (zie bijlage)

Hulpmiddel om spaghetti van onderwerpen m.b.t. toezicht een plek te geven en ze in relatie met elkaar te brengen. Crux is dat cultuur, gedrag, systeem en bewustzijn met elkaar samenhangen, en qua interventies dus ook met elkaar moeten samenhangen. Graag dit schema vertrouwelijk behandelen, totdat het boek uit is.

Vervolgstappen, actiepunten

Alle RvT's formuleren voor hun eigen raad een ambitie met concrete stappen of experimenten, en communiceren dit naar Jan en Henk (zodat het gedeeld kan worden).

De volgende keer ook nadenken over wat we als groep als ambitie hebben, en hoe we dat kunnen verkondigen.

Volgende bijeenkomst is op **Donderdag 10 december, 15:30-20:00 in het Akoesticum in Ede.**